

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös tb. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNE FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, DOBÓ DORINA,
KEGLEVICH KRISTÓF, KERTI GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelőik
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1106 Budapest,
Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS ZOLTÁN
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
igyevezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 11 400 Ft
Egy szám ára: 950 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1106 Budapest, Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2024.07-08

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Újra itt a nyár, és július–augusztusi kettős számunkat ajánlom kedves Olvasóink szíves figyelmébe. A sok érdekes olvasnivaló között is kiemelem az Egyesületünk 2024. évi küldöttközgyűléséről beszámoló anyagokat. E fontos eseményre Budapesten, a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpontban, május 10-én került sor.

A küldöttközgyűlést Szalay Péter professzor úr, Egyesületünk elnöke köszöntötte és vezette le, Egyesületünk új ügyvezető igazgatója, Szabó János Zoltán közreműködésével. A megnyitó keretében emlékeztünk meg az elmúlt küldöttközgyűlés óta elhunyt tagjainkról.

A program Egyesületünk Wartha Vince-emlékermes díjazottjainak előadásával vette kezdetét. A díjat az Egis Gyógyszergyár Zrt. Rosuvastatin kémiai fejlesztőcsapata nyerte el: Bartha Ferenc Lóránt, Koványiné Lax Györgyi, Krasznai György, Simig Gyula, Tömpe Péter, Vágó Pál és Volk Balázs. A csapat képviseletében Volk Balázs ismertette az eredményeket „Az aranyat érő cink, avagy a rosuvastatin-sikertörténet” című előadásában. A rosuvastatin csökkentti a vér lipíd- és LDL-szintjét, így az érlelmeszedés kockázatát csökkentő gyógyszerek hatóanyaga. Az originátor cég készítményében a vegyület kalciumsóként, amorf formában van jelen. Az Egis Zrt. munkatársai innovatív eljárást dolgoztak ki a rosuvastatin, illetve annak cinksója előállítására. A cinksó az amorf kalciumsóval szemben kristályos, és oxidatív bomlásra kevésbé érzékeny. A rosuvastatin-fejlesztés a cég valaha volt legjövödelmezőbb projektje, sikere az iparjogvédelmi lehetőségek felismerésén és kémiai innovációkon alapul. Az Egis Zrt. rosuvastatin hatóanyagot tartalmazó készítményeinek jelentőségét a gazdasági eredményeken túl a 2023. évi Innovációs Nagydíj is fémjelzi, amelyet a vállalat két termékével, a rosuvastatin–ezetimibe és az atorvastatin–ezetimibe kombinációs készítményekkel nyert el.

A küldöttközgyűlés megvitatta és egyhangúlag elfogadta a 2023. évi eredményeket összefoglaló főtitkári beszámolót, valamint a szóbeli kiegészítéseket az egyes bizottságok elmúlt évi tevékenységéről, a 2023. évi gazdasági jelentést, a 2024. évi gazdálkodási tervszámokat, valamint a 2025. évi egyéni tagdíjakat. Szabó János Zoltán ügyvezető igazgató tájékoztatást adott a Titkárság tervezett székhelyváltásáról, a tervet a küldöttek egyhangúlag elfogadták. Mindezekről nyári lapszámunk részletes információt nyújt.

A hagyományoknak megfelelően került sor az egyesületi elismerések átadására, erről az örömteli eseményről szintén tudóstunk.

Köszönetünket fejezzük ki a tagoknak és a tisztségviselőknek feladataik teljesítéséért, különösen Egyesületünk Titkárságának megfeszített, elkötelezett, kiemelkedő munkájáért.

A küldöttközgyűlés zárásként az egybegyűltek nagy szeretettel köszöntötték Androsits Beátát nyugdíjba vonulása alkalmából. Simonné Sarkadi Livia örökös tiszteletbeli elnök asszonyunk meleg szavakkal idézte fel Beata évtizedeken át folytatott áldozatos, sokrétű tudást igénylő ügyvezető igazgatói munkáját, amely Egyesületünk szép eredményeiben tükröződik. Mindannyian kívánunk egészségben, jó kedélyben eltöltött szép napokat kedves Bettinknek.

Kellemes nyári napokat kívánok kedves Olvasóinknak.

2024. július–augusztus

Buzás Ilona

Buzás Ilona
a szerkesztőbizottság tagja

TARTALOM

KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS, 2024	
Mika László Tamás: Főtitkári beszámoló	202
Jegyzőkönyv	208
Az Egyesület kitüntetettjei	209
A bizottságok beszámolója	211
VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
A molekuláris gépek robaja: kötetlen délelőtti csevegés Ben Feringa Nobel-díjas kémikussal	214
IPARI BEMUTAKOZÁS	
Keglevich András: Ezek vagyunk mi: a Chiesi Csoport története és küldetése	221
KITEKINTÉS	
Életútinterjú Schiller Róberttel	224
Kutasi Csaba: A nemzeti zászló textilszakmai követelményei	229
Inzelt György: Kiről nevezték el? A Clapeyron–Clausius–vagy Clausius–Clapeyron-egyenlet	233
VISSZHANG	
Hargittai István: Paracelsus nyomában – Bitó László felfedezése	238
SÉTÁK A TUDOMÁNY KÖRÜL	
Silberer Vera: Delfti mesterek	239
MEGEMLEKEZÉS	
Karikó Katalin: Kedves Jenő! (Búcsú Tomasz Jenőtől)	242
Lente Gábor: Vekerdi László születésének századik évfordulójára	242
VEGYÉSZLELETEK	
Lente Gábor rovata	244
A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA	246
EGYESÜLETI ÉLET	247
A HÓNAP HÍREI	248

Címlapunkon:
Beszélgetések a Nobel-díjas Ben Feringával (fotó: Szigeti Tamás, MTA)